

„GYERMEKEINK VÉDELMEBEN”

**Országos Szakmai Tanácskozás
Siófok, 2016.**

**A család és gyermekjóléti szolgáltatás
átalakításának tapasztalatai - a család és
gyermekjóléti szolgálatok és központok
oldaláról**

Család és gyermekjóléti szolgáltatás feladata

- **egyrészt:** veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése
- **másrészt:** veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása, ezek megoldására javaslat készítése, szolgáltatások szervezése, biztosítása
- **harmadrészt:** a szereplők közötti együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása

A család és gyermekjóléti szolgáltatás strukturális átalakítása (2016.01.01-től)

- **szervezeti integráció** - családsegítő szolgáltatás és gyermekjóléti szolgáltatás egy szervezeti keretben, összehangolt feladatstruktúrával
- **feladatkör megosztás** – települési feladat ellátási szint/alapszolgáltatási csomag/járási feladat ellátási szint (hatósági feladatokhoz kapcsolódó gyermekek védelmére irányuló tevékenység és speciális szolgáltatási csomag)

A strukturális átalakítás célja

- a család és gyermekvédelem ún. első védvonalának megerősítése
- szakmai erőforrások összpontosítása
- rendszerszemléletű segítő munka megvalósulásának támogatása
- a jelzőrendszeri munka hatékonyabbá tétele
- szolgáltatások kiterjesztése mind az alap, mind a speciális szolgáltatási csomag tekintetében – ezáltal a szolgáltatásokhoz való egyenlőbb esélyű hozzáférés biztosítása
- alap és hatósági munkához kapcsolódó feladatok szervezeti elválasztásával a segítő/támogató funkció és a kontroll funkció elkülönítése (szervezeti és személyi szinten is)

Az átalakulás kockázatai

- feladatkör megosztásának kérdésköre, kompetencia határok (szolgálat/központ, családsegítő/esetmenedzser)
- speciális szolgáltatások kiterjesztése (tapasztalat és kapacitás hiány, járásonkénti eltérő adottságok)
- jelzőrendszeri munka hatékonyságának javítása – de ez nem csak a család és gyermekjóléti szolgálatokon múlik
- „sokszereplős” rendszer együttműködés és/vagy hierarchia, bürokrácia
- szakmai kapacitás: szakmai létszámok, szakképzettségek, fluktuáció
- finanszírozás, forráshiány

Kockázatok csökkentése

- GYIK folyamatos közzététele
- Módszertani útmutatók, protokollok, ajánlások, fogalomtár közzététele
- Szakmai módszertani hálózat (MACSGYOE)
- Gyakorlati tapasztalok alapján jogszabály módosítás lehetősége
- Pályázati lehetőségek (EU-s forrás) a forráshiány csökkentésére

TAPASZTALATOK

I. **Feladatkör megosztás – szolgálat/központ, családsegítő/esetmenedzser**

- kezdeti nehézségek, súrlódások
- az együttműködés folyamatosan javul
- kompetencia határok tisztázódnak
- a rendelkezésre álló szakmai kapacitás, leterheltség befolyásolja az együttműködést

2.

Speciális szolgáltatások kiterjesztése

- alapvetően pozitív hatása van, a tapasztalatok jók
- járásoként eltérő adottságok befolyásolják a szolgáltatások biztosításának módját
- zökkenőmentesen ott indult be, ahol már volt előzmény (működött központ)
- szakember hiány általánosnak mondható (pszichológus, jogász, családterapeuta, mediátor)
- a rendelkezésre álló kapacitás és forrás szab határt a szolgáltatás mértékének

3.

Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működése

- új struktúrához igazodik, szabályozottabban működik
- integrált, kétszintű rendszer
- a felelősi rendszer az együttműködés és a jelzőrendszeri munka megerősítését szolgálja
- a jelzési és együttműködési kötelezettséget a szabályozás szintjén tovább kell erősíteni
- a jelenlegi szabályozásban jelenleg (is) vannak teljesíthetetlen elemek (pl. esetkonferencia)

4.

„Sokszereplős rendszer” – kiemelt szereplője – Gyámhivatal

- országosan mindenütt jelentkező problémák (fluktuáció, eszköztelenség, ill. a meglévő eszközökkel nem élnek, jogerő csúszások akár hónapokkal is, IH, nevelésbe vétel, határozatokban/végzéseken nincs beazonosításra alkalmas adat, stb.)
- egyedi – adott területen jelentkező – problémák

5.

Szakmai dokumentáció

- Nem lett kevesebb, nem lett átláthatóbb
- Érdemi segítő munkától veszi el az időt
- A szakmai dokumentáció teljes körű átalakítása, egyszerűsítése szükséges

6.

Szakmai kapacitás, szakmai létszám, szakképzettség

- fluktuáció felerősödése
- üres státuszok betöltésének nehézségei
- alacsony társadalmi és anyagi megbecsültség

7.

Finanszírozás

- finanszírozott szakmai létszám – kötelezően biztosítandó szakmai létszám
- a járásszékhely önkormányzatoknak nem áll érdekében más települések szolgáltatásainak finanszírozása
- krónikus forráshiány gátja a kiegyensúlyozott, magas színvonalú szakmai munkának

Köszönöm a figyelmet!

Földessy Judit